Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVÁR 1950. december 9. szombat. ÁRA 4 LEJ VII. ÉVFOLYAM, 285. SZÁM.

December 9-én nyilik meg a Magyar—Román Barátság Hete Magyarországon

A Magyar—Román Barátsági Hét alkalmából a budapesti Nemzeti Szalonban kiállitás nyilik „A Román Népköztársaság művészete" cimmel, amely bemutatja a romániai festészet, szobrászat kimagasló alkotásait, a román népmüvészetet és a legjobb politikai karrikaturákat.

A budapesti Magyar Szinház felujitja Davidoglu „Bányászok" cimü, nagy sikert aratott drámáját. Román szerzők müvei jelennek meg magyar kiadásokban. A magyarországi filmszinházak bemutatják a „Zeng a völgy" cimü román játékfilmet, valamint a Román Népköztársasággal foglalkozó dokumentfilmeket. A magyarországi rádióleadó állomások a Barátsági Hét alkalmából bő román zenei anyagot sugároznak. A Barátsági Hét programja december 9-én kezdődik a müvészeti kiállitás megnyitásával.

Ujabb jelentések a választások részleges eredményeiről

A Központi Választási Bizottsághoz az alábbi eredmények érkeztek:

BUKAREST-TARTOMÁNY VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁGÁTÓL:

Bukarest-tartomány néptanácsába:

A névjegyzékekre feliratkoztak egy millió 149.551.

Szavaztak 1,113.336 — 96.94 százalék.

A Népi Demokrácia Frontjára szavaztak 1,086.225 — 97.56 százalék.

Ellene szavaztak: 8634 — 0.79 százalék.

Érvénytelen szavazatok száma: 18.477 — 1.65 százalék.

Bukarest-tartomány néptanácsába 225 képviselőt választottak meg.

BUKAREST-TARTOMÁNY RAJONJAINAK NÉPTANÁCSAIBA:

Szavaztak 94.04 százalék; A Népi Demokrácia Frontjára szavaztak: 94.88 százalék; Ellene szavaztak: 1.67 százalék; Érvénytelen szavazatok száma: 3.45 százalék. 558 képviselőt választottak meg.

BUKAREST-TARTOMÁNY TARTOMÁNYI ÉS RAJONÁLIS VÁROSAINAK NÉPTANÁCSAIBA:

Szavaztak: 97.01 százalék; A Népi Demokrácia Frontjára szavaztak: 97.14 százalék; Ellene szavaztak: 0.67 százalék; Érvénytelen szavazatok száma: 2.19 százalék. 68 képviselőt választottak meg.

BUKAREST-TARTOMÁNY KÖZSÉGI NÉPTANÁCSAIBA:

Szavaztak: 93.82 százalék; A Népi Demokrácia Frontjára szavaztak 93.80 százalék; Ellene szavaztak: 2.04 százalék; Érvénytelen szavazatok száma: 4.16 százalék. A községi néptanácsokba 4270 képviselőt választottak meg.

Bukarest-város választási bizottságától a városi rajonok néptanácsaiba:

„SZTÁLIN"-RAJON:

A névjegyzékekre feliratkoztak: 97.356.

Szavaztak 95.579 — 98.17 százalék.

A Népi Demokrácia Frontjára szavaztak: 92.989 — 97.29 százalék.

Ellene szavaztak: 913 — 0.96 százalék.

Érvénytelen szavazatok száma: 1677 — 1.75 százalék.

„Sztálin"-rajonban 105 képviselőt választottak meg.

„LENIN"-RAJON:

A névjegyzékekre feliratkoztak: 127.937.

Szavaztak: 125.518 — 98.10 százalék.

A Népi Demokrácia Frontjára szavaztak: 122.636 — 97.70 százalék.

Ellene szavaztak: 975 — 0.78 százalék.

Érvénytelen szavazatok száma: 1907 — 1.52 százalék.

„Lenin"-rajon néptanácsába 121 képviselőt választottak meg.

„MÁJUS 1"-RAJON:

A névjegyzékekre feliratkoztak: 111.347.

Szavaztak: 109.101 — 97.98 százalék.

A Népi Demokrácia Frontjára szavaztak: 106.170 — 97.32 százalék.

Ellene szavaztak: 805 — 0.72 százalék.

Érvénytelen szavazatok száma: 2126 — 1.96 százalék.

„Május 1"-rajon néptanácsába 111 képviselőt választottak meg.

„AUGUSZTUS 23"-RAJON:

A névjegyzékekre feliratkoztak: 85.783.

Szavaztak: 83.819 — 97.71 százalék.

A Népi Demokrácia Frontjára szavaztak: 82.397 — 98.30 százalék.

Ellene szavaztak 570 — 0.69 százalék.

Érvénytelen szavazatok száma: 852 — 1.01 százalék.

„Augusztus 23"-rajon néptanácsába 89 képviselőt választottak meg.

„TUDOR VLADIMIRESCU"-RAJON:

A névjegyzékekre feliratkoztak: 105.994.

Szavaztak: 103.997 — 98.12 százalék.

A Népi Demokrácia Frontjára szavaztak: 101.554 — 97.65 százalék.

Ellene szavaztak: 650 — 0.62 százalék.

Érvénytelen szavazatok száma: 1793 — 1.73 százalék.

„Tudor Vladimirescu"-rajon néptanácsába 109 képviselőt választottak meg.

„NICOLAE BALCESCU"-RAJON:

A névjegyzékekre feliratkoztak: 96.001.

Szavaztak: 94.979 — 98.93 százalék.

A Népi Demokrácia Frontjára szavaztak: 92.850 — 97.76 százalék.

Ellene szavaztak: 664 — 0.70 százalék.

Érvénytelen szavazatok száma: 1465 — 1.54 százalék.

„Nicolae Bălcescu"-rajon néptanácsába 113 képviselőt választottak meg.

„VÖRÖS GRIVICA"-RAJON:

A névjegyzékekre feliratkoztak: 72.547.

Szavaztak: 71.655 — 98.77 százalék.

A Népi Demokrácia Frontjára szavaztak: 70.557 — 98.45 százalék.

Ellene szavaztak: 322 — 0.46 százalék.

Érvénytelen szavazatok száma: 776 — 1.09 százalék.

„Vörös Grivica"-rajon néptanácsába 81 képviselőt választottak meg.

Bukarest város 128. számu tartományi kerületében, ahol Pauker Anna elvtársnőt jelölték, a következő eredmények voltak:

A névjegyzékekre feliratkoztak: 10.175.

Szavaztak: 9974 — 98 százalék.

A Népi Demokrácia Frontjára szavaztak: 9935 — 99.6 százalék.

Ellene szavaztak: 8 — — százalék.

Érvénytelen szavazatok száma: 31 — — százalék.

TELEORMAN-TARTOMÁNY VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁGÁTÓL:

Teleorman-tartomány rajonjainak néptanácsaiba:

Szavaztak: 94.53 százalék.

A NDF-re szavaztak: 94.60 százalék.

Ellene szavaztak: 3.38 százalék.

Teleorman-tartomány rajonjainak néptanácsaiba 481 képviselőt választottak meg.

NAGYBÁNYA-TARTOMÁNY VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁGÁTÓL:

Nagybánya-tartomány néptanácsaiba:

A névjegyzékekre feliratkoztak: 360.566.

Szavaztak: 341.839 — 94.80 százalék.

A Népi Demokrácia Frontjára szavaztak: 324.639 — 95.85 százalék.

Ellene szavaztak: 5777 — 1.69 százalék.

Érvénytelen szavazatok száma: 8423 — 2.46 százalék.

Nagybánya-tartomány néptanácsaiba 135 képviselőt választottak meg.

Nagybánya-tartomány rajonjainak néptanácsaiba:

Szavaztak: 94.80 százalék.

A NDF-re szavaztak: 95.12 százalék.

Ellene szavaztak: 1.94 százalék.

Érvénytelen szavazatok: 2.94 százalék.

Nagybánya-tartomány rajonjainak néptanácsaiba 475 képviselőt választottak meg.

Nagybánya-tartomány tartományi és rajonális városainak néptanácsaiba:

Szavaztak: 96.56 százalék.

A NDF-re szavaztak: 97.61 százalék.

Ellene szavaztak: 0,94 százalék.

Érvénytelen szavazatok: 1.45 százalék.

Nagybánya-tartomány városainak néptanácsaiba 201 képviselőt választottak meg.

Nagybánya-tartomány községi néptanácsaiba:

Szavaztak: 94.31 százalék.

A NDF-re szavaztak: 95.05 százalék. Ellene szavaztak: 1.98 százalék.

Érvénytelen szavazatok: 2.97 százalék.

A fenti közleményben a leszavazott választók arányszámát a feliratkozott választók számához, a Népi Demokrácia Frontjára leadott szavazatok százalékarányát pedig az összes leadott szavazatok számához viszonyitották.

Fokozott munkalendülettel készülnek a kolozsvári vasuti főmühelyek dolgozói december 21. és Népköztársaságunk évfordulójának megünneplésére

A kolozsvári vasuti főmühelyek dolgozói lelkesen készültek a néptanácsválasztásokra. Az üzem munkásai és technikusai a termelés fokozása mellett 1,170.720 lejt takaritottak meg. S ez az eredmény további győzelmekre serkenti a dolgozókat. Elhatározták, hogy Sztálin elvtárs születésnapjának évfordulójára még jobban kiszélesitik munkaversenyeiket s ennek sikeréért konkrét munkavállalásokat tettek. Több munkacsoport igéretet tett, hogy néhány héttel hamarább, idő előtt teljesiti évi tervfeladatát.

A mozdonyosztályról Pasali Jenő, Brush János csoportja, valamint a tenderosztály munkakollektivája arra vállalkozott, hogy december 18-ig befejezi egész évi tervelőirányzatát, s Sztálin elvtárs születésnapja tiszteletére külön egy-egy takarékossági folyószámlát nyitnak. Kudor István munkacsoportjával december 15-ig fejezi be évi tervét és terven felül két mozdony javitását vállalja.

Péter György csoportja 110 százalékos tervtulszárnyalást és 10 százalékos anyagmegtakaritást igért. Munteanu Ioan öntő csoportja, hogy termelési tervüket időelőtt teljesitsék, munka után mindennap egy-két órát dolgoznak. Igy december 21-ig egyenként 20 munkaórát végeznek. Mocan Vasile mechanikus csoportja vállalta, hogy önkéntes munkával 20 darab francia kulcsot javit ki. Páll Jenő és Kotay Károly pedig kilenc gáztermont szerel fel a hónap folyamán Sztálin elvtárs születésnapja tiszteletére.

Szovjet küldöttség érkezett Kolozsvárra

December 6-án este 10 órakor Kolozsvárra érkezett az a szovjet küldöttség, amelyet az ősz folyamán a Szovjetunióban járt román dolgozó földmüvesek meghivtak a RNK-ba. A küldöttségben olyan kolhozparasztok, kolhozelnökök, adminisztrátorok, gép- és traktorállomási dolgozók és tudósok vannak, akik közül sokan elnyerték a Szocialista Munka Hőse cimet és akik közül nem egyet kitüntettek a Lenin-renddel és a „Vörös Zászló"-renddel.

A szovjet küldöttséget a pályaudvaron a Párt kolozstartományi vezetőségének bürótagjai fogadták, Dejeu Dumitru elvtárs, első titkárral az élükön. Jelen voltak a helyi intézmények és tömegszervezetek képviselői, a kolozsvári üzemek nagyszámu munkásai, valamint számos környékbeli dolgozó földmüves.

A vonatról leszálló vendégeket hosszantartó éljenzés fogadta. A résztvevők lelkesen tüntettek Sztálin elvtárs mellett, majd virágcsokrokat adtak át a küldöttségnek.

Victor Lenis elvtárs, a kolozstartományi ideiglenes bizottság elnöke a tartomány dolgozóinak nevében üdvözölte a szovjet küldöttséget. Kifejtette, hogy e látogatás még jobban erősiti barátságunkat és szeretetünket fényes példaképünk, a Szovjetunió és népei iránt. A szovjet küldöttség nevében Vorobjov elvtárs, a „Timirjázev" akadémia adjunktusa válaszolt.

A Bolyai Tudományegyetem uj disztermének felavatásakor

Nagy István elvtárs a varsói Békekongresszusról tartott beszédet

A Párt és a kormány sokoldaluan gondoskodik arról, hogy Népköztársaságunk leendő vezetőkáderei —, akikre épülő hazánkban egyre nagyobb szükség van, s akikre már első ötéves tervünk keretében nagy feladatok várnak — minél jobb tanulmányi viszonyok között sajátithassák el azt az alapvető tudásanyagot, ami felelősségteljes munkájuk elvégzésében nélkülözhetetlenül szükséges. A sztálini nemzetiségi politika utján haladva, népi demokráciánk egyenlő jogokat, lehetőségeket és tanulmányi viszonyokat biztosit a nemzetiségek tanulni vágyó ifjai számára.

E sokoldalu gondoskodásnak ujabb bizonysága az az uj épületrész amelyet a Bolyai Tudományegyetem központi épületében, szerdán este ünnepélyesen adtak át rendeltetésének. Az 1950. évi terv keretén belül befejezték egy nagy, páholysorral ellátott, mintegy 500 személy befogadására alkalmas diszterem épitését és ellátták a szükséges butorzattal. Ugyanakkor két kémiai és egy fizikai laboratóriummal bővitették ki az illető karok helyiségeit s uj müszerekkel egészitették ki azokat. Ezekre az épitkezésekre a Bolyai Tudományegyetem rendes költségvetésén kivül a minisztérium 18 millió lejt utalt ki.

A felavatási ünnepségen nagyszámban résztvettek az egyetem tanárai tanszemélyzete és hallgatói.

A román és szovjet himnusz után, amelyet a diák szakszervezet énekkara adott elő, **Nagy István** elvtárs, a Bolyai Tudományegyetem rektora mondott beszédet, amelyben a varsói Világkongresszuson szerzett tapasztalatairól számolt be.

Nagy István elvtárs rámutatott arra, hogy amikor épitőmunkánk ujabb sikere következtében uj disztermet adunk át a dolgozó nép fiainak, gondolataink természetszerüen a nemrégen lezajlott varsói világkongresszushoz térnek vissza, mert ez a kongresszus mindennél jobb alkalmat szolgáltat annak megállapitására, hogy mit akar és merre tart a mi rendszerünk s milyen célokat követnek a kapitalista országok vezetői. Varsó — mondotta Nagy István elvtárs — most épül ujjá azokból a romokból, amelyeknek minden darabja élénken emlékeztet a hitleri banditák barbárságára. Az uj épitményekkel Varsóban is az uj világ, a szocializmus világa épül, amely eltörli mindazt, ami régi és elavult — akáresak nálunk és a többi népi demokratikus országban. A mult rendszerben az épitőanyagokat, a téglát s a meszet arra használták, hogy börtönöket rakjanak a nép legjobb fiai számára. Ma az épités nagy müve hatja át a népi demokratikus országok sokmillió dolgozójának gondolatvilágát és tevékenységét. Erről számoltak be a varsói kongresszuson a népi demokráciák országainak békeküldöttei. Mi történik ezalatt a kapitalizmus jármát nyögő országokban? Az olasz békeküldöttség egyik tagja többek között arról beszélt, hogy országában több a katonaság és a rendőrség, mint a polgári lakosság. Ez jellemzi az összes kapitalista országokat, amelyeknek kormányai fékevesztetten készülnek egy ujabb háborura.

A továbbiakban Nagy István elvtárs elmondotta, hogy a békeküldöttek meglátogatták Auschwitzot, a második világháboru legembertelenebb gaztetteinek szinhelyét, ahol a fasiszta fenevadak közel hétmillió embert gyilkoltak meg. Hatalmas muzeum áll most itt, melynek képei és dokumentációs anyaga arról tanuskodnak, hogy a világ minden tájáról hurcoltak ide embereket, nemcsak zsidókat, hanem francia, magyar, orosz, román és német munkásokat is. — Ehhez hasonló bünjel ma Korea földje — mondották a koreai békeküldöttek. — Ebben az országban Hitler utódai az amerikai imperialisták, békés dolgozók ezreit zárják lágerekbe és gyilkolják halomra.

Beszéde többi részében Nagy István elvtárs hangsulyozta, hogy nekünk, akik szabadon dolgozhatunk, jobban kell dolgoznunk, mert mindnyájunkat tetteink szerint itélnek meg. A Bolyai Tudományegyetem —, amelyben a hallgatók száma csaknem megkétszereződött — nem áll készületlenül a növekvő feladatok előtt. Az egyetem elkésziteste a maga munkatervét. Népköztársaságunk nagyszerü villamositási tervére vonatkozóan, amelynek megvalósitásához minden tanszék hozzájárult.

Befejezésül, a jelenlevők lelkes tapsvihara közepette, Nagy István elvtárs hálával és szeretettel emlékezett meg a felszabaditó Szovjet Hadseregről s a békeharc tántoritha tatlan zászlóvivőjéről, Sztálin elvtársról. Az egyetemi ifjuság kulturmüsora után a bensőséges ünnepség az Internacionaléval ért véget.

(—)

Amerikának békére van szüksége a Szovjetunióval

— SZÖGEZTE LE A VARSÓI KONGRESSZUSON RÉSZTVETT AMERIKAI KÜLDÖTTSÉG NYILATKOZATA

MOSZKVA. — (Agerpres.) A TASS jelenti:

December 4-én az Egyesült Államok közéleti vezetőinek küldöttsége, amely résztvett a Béke Hívei második Világkongresszusán és amely a Szovjet Békevédelmi Bizottság meghivására meglátogatta a Szovjetuniót, december 4-én a Szovjet Békevédelmi Bizottság székházában sajtóértekezletet tartott. Holland Roberts, a küldöttség vezetője az összes küldöttek nevében a következő nyilatkozatot olvasta fel:

„Amikor elhagyjuk a Szovjetuniót, miután tiz emlékezetes napot töltöttünk ebben az országban, az amerikai küldöttség mindenekelőtt mély elismerését kivánja kifejezni a Szovjet Békevédelmi Bizottságnak és elnökének, Nikolaj Tyihonovnak. Nemcsak arra volt lehetőségünk, hogy saját szemünkkel győződjünk meg a szovjet nép mélységes béketörekvéséről, hanem egyben számot adtunk magunknak arról is, hogy az Önök meghivása és vendégszeretete annak a ténynek bizonysága, hogy a Béke Hívei második Világkongresszusának a népek közötti kulturális kapcsolatok kiszélesitésére vonatkozó határozatai valóraváltása az Önök országában már meg is kezdődött.

Reméljük, hogy nincs messze az a nap, amikor a szovjet állampolgárok küldöttségeit szabadon és szivélyesen fogadják majd országunkban. Az ilyen látogatások elháritják a kölcsönös megértés utjában álló sorompókat. Ez pedig a legfontosabb előfeltétele a békének. Erről ma jobban meg vagyunk győződve, mint bármikor. Hasonlóképpen hisszük, hogy az **Önök iránt tanusitott szivélyes magatartását országunk népe illő módon méltányolja. Mi, népünk s az egész világ számára válságos percben érkeztünk az Önök országába.**

Minden amerikai szülő és anya nyugtalansággal és félelemmel követi a koreai háboru lefolyását. Ez a háboru szörnyü pusztitásokat okoz a koreai népnek; naprólnapra növekszik a megölt és megsebesitett amerikaiak száma; ez a háboru országunkat a kaszárnyák és lőszerraktárak országává változtatja. Ez a háboru azzal fenyeget, hogy az emberiség egyötödét magábanfoglaló Kinai Népköztársaság elleni háboruvá fajul. Minél tovább huzódik majd el ez a válság, minél tovább halogatják a sürgős és határozott intézkedések meghozatalát a válság megoldására, az Egyesült Nemzetek keretében történő tárgyalások utján, annál jobban fenyeget bennünket az atomvilágháboru veszedelme. Európa népei és a Szovjetunió ellen irányuló viszály kirobbanásának veszélye fenyeget bennünket.

Csodálattal töltöttek el bennünket az Önök kulturális megvalósitásai, csodálattal tekintettük meg az Önök muzeumait, balettjeit és szinházait. Az Önök országának életét teljesen a békés épitőmunka szelleme hatja át, de mi amerikaiak egy pillanatra sem felejthetjük el azt a komoly válságot, amelyen népünk jelenleg keresztülmegy és nem felejthetjük el azt az óriási felelősséget, amely ennek a válságnak megoldása tekintetében ránkhárul. Ime, miért nem tekintettük látogatásunkat csupán szerencsés lehetőségnek arra, hogy tanulmányozzuk az Önök társadalmi rendszerét, hogy lássuk miként élnek és dolgoznak az Önök emberei, hanem a béke felé vezető utak keresésére irányuló tevékenységünk egy részének is tekintettük.

Az Önök országa és népe mélységes és őszinte béketörekvésével jobban csodálatba ejtett bennünket, mint bármi más.

Küldöttségünk épp ugy, mint az egész amerikai nép különböző politikai, vallási nézeteket valló és különböző társadalmi helyzetü emberekből tevődik össze. De mi, mindannyian egy pont tekintetében közös megegyezésre jutottunk: közülünk senki sem kételkedik abban, hogy az Önök népe, a szovjet nép békét akar. Szüksége van a békére, a szovjet nép a békéért dolgozik és baráti kezet nyujt az Egyesült Államok egész népe felé, éppugy, mint ahogy felénk nyujtja meleg kézszoritással. Senki sem képes már meggyőzni bennünket az ellenkezőjéről: erről a tényről saját szemünkkel győződtünk meg.

Éppen azért, mert országunkat meg akarjuk menteni a katasztrófától és azért, hogy biztositsuk a demokratikus haladás lehetőségét, azt mondjuk Önöknek és mindenekelőtt saját népünknek: Koreában helyre kell állitani a békét, meg kell akadályoznunk azt, hogy országunkat a Kinai Népköztársaság elleni szörnyü háboru örvényébe rántsák. Nekünk nem szabad a háborut Európába hoznunk, a mi számunkra szükséges az Egyesült Államok és a Szovjetunió közötti békés egyetértés és a mi számunkra szükséges ennek a két társadalmi rendszernek hosszas időszakra való békés együttélése. Mi, innen Moszkvából ünnepélyes felhivással fordulunk az amerikaiakhoz: lépjetek minél hamarább közbe, hogy kormányunk visszatérjen a békés politikához mindaddig, amig nem késő. Számunkra teljesen világos, hogy hazánk dolgozóinak és üzletembereinek sok munkája lehetne, munkája és békéje lehetne, ha kormányunk a rendelkezésére álló hatalmas alapokat a Szovjetunióval való kereskedelem fejlesztése felé irányitaná, ahelyett, hogy mindnyájunk számára halálthozó fegyvereket gyártana.

Mi, amerikai tanügyi munkások és a klérus képviselői, képesek vagyunk megérteni az erkölcsi értékeket és a kultura problémáit, éppen ezért tudjuk, vannak olyan dolgok, amelyekkel országunk nem rendelkezik még. Az Önök kulturájának magas szinvonala és a szovjet nép feddhetetlen erkölcsi magatartása mély benyomást gyakorolt ránk. Az Önök kulturpalotáinak látása kinyilatkoztatás volt számunkra. Különös benyomást gyakorolt ránk az uj, szovjet ifjuság, amely az Önök országában felnövekszik, az a komoly ifjuság, amelyet hazaszeretet, az épitő munka iránti szeretet és az a határozott szándék hat át, hogy békében éljen. Éppen ezért mindannyian, négerek és fehérek, fáradhatatlanul harcolunk a megkülönböztetés ellen, amely az amerikai társadalmat rákos daganatként marja, éppen ezért mi sokra becsüljük azt a tényt, hogy az Önök népei között nem létezik fajgyülölet.

Mi, tagjai annak az amerikai békeküldöttségnek, amely 1927 óta elsőként látogatja meg a Szovjetuniót, azzal a határozott szándékkal térünk vissza hazánkba, hogy harcolunk a béke érdekében szükséges egységért, azért az egységért, amely bármilyen különbözőség felett áll. Mi sokat megértettünk és az Önök országában lévő uj világ megismerése lelkesit minket. Egyetlen s nagyon fontos ügy harcosaiként térünk haza — a békeharc ujrakezdése és folytatása ügyének harcosaiként. És ezt az eszmét széles körben terjesztjük majd. Amerikának jobban meg kell ismernie a Szovjetuniót, de mindenekelőtt Amerikának a Szovjetunióval való békére van szüksége. Ebben van a jelenlegi válság megoldásának kulcsa, ebben van az uj világháboru elháritásának kulcsa, annak a háborunak, amely romokba döntené az egész világot és amelynek pusztitásait Amerika sem kerülhetné el. Az Önök vendégszeretete megerősitette ezt a meggyőződésünket. Ez volt az az alapvető probléma, amelyet a Béke Hívei második Világkongresszusa megvizsgált és mi minden erőnket latbavetjük, hogy ennek a kongresszusnak határozatait valóra váltsuk. Közösen fogunk harcolni azért, hogy szétoszlassuk a fölöttünk tornyosuló fekete felhőket. Együttesen kivivjuk és megőrizzük a békét."

Pero Popivoda jugoszláv küldött beszéde a varsói békekongresszuson

Folytatólagosan közöljük a Béke Hivei II. Világkongresszusán elhangzott jelentős beszédeket.

Alább Pero Popivoda jugoszláv küldött beszédét közöljük.

Jugoszláviában olyan kormány van hatalmon, amely a népet megfosztotta minden jogától. Ez a kormány terrorizálja a népet, ébren tartja az országban a háborus pszichózist, határincidenseket provokál azzal a céllal, hogy a Balkánon fegyveres konfliktust robbantson ki. Ez a kormány egyike a békehivek nemzetközi mozgalma, valamint e kongresszus legelkeseredettebb ellenségének és ezt szóban és tettben is nyilvánitja.

Tito minden beszédében kétségbe vonja a béke ügyének győzelmét és dicsőiti a háborus uszitó angol—amerikai agresszorokat. Néhány idézet is elég beszédeiből, hogy lássuk, kinek a szolgálatában áll Tito, a béke és a demokrácia ellensége.

Dávárban 1950 március 12-én, egy gyülésen tartott beszédében Jugoszlávia katasztrófális gazdasági helyzetének igazolásaképpen szószerint, a következőket mondotta: „Mindenekelőtt hatalmas hadsereget kell létesitenünk és rendelkezésére kell bocsátanunk a szükséges eszközöket . . . Feladatunk uj katonai üzemeket épiteni és ezt meg kell értenetek . . ."

Március 21-én, Zemunban a következőket mondotta: „Csak néhány év telt el a háboru óta, mégis a fegyverkezésről kell beszélnünk, nem pedig a jobb élet lehetőségeiről, városaink és falvaink felépitéséről.

Feladatunk beszélni a felfegyverzésről . . ." És folytatólag **ezt mondotta:** „Azt hiszem, rövidesen itt lesz az idő, amikor a legtökéletesebb fegyvert bocsáthatjuk rendelkezésetekre". Ma minden becsületes ember előtt világos, milyen célokat követ az angol—amerikai imperialisták zsoldjában álló jelenlegi jugoszláv kormány.

A titóisták különös kegyetlenséggel üldözik Jugoszláviában a béke hiveit. A stockholmi felhivás megjelenésének első napjától kezdve megtiltották annak terjesztését és kiméletlenül üldözik annak aláiróit.

Ez év októberében a jugoszláv nők kongresszusán mondotta Tito az országban illegálisan folytatott békeharccal kapcsolatban: „Helyenként néhány embert letartóztattunk a békeharcosok közül. Bárki követné is ezt a propagandát, önmagát semmisiti meg, tekintet nélkül arra, hogy kicsoda". Számos esettel bizonyithatjuk, hogy Tito e kijelentéseit teljes egészükben átviszi a való életbe. A békét akaró jugoszláv nép elleni kegyetlen terror jelentékeny mértékben megakadályozta Jugoszláviában a békemozgalom kifejlődését. Mégsem lehet arról beszélni, hogy a Tito-klikk eredményeket ért volna el. A jugoszláv néptömegek akarják a békét, harcolnak a békéért és Titónak sohasem fog sikerülni a jugoszláv népet agresszív háborúba belehajszolni az angol—amerikai imperialisták oldalán.

Jugoszláviában minden nehézség ellenére a békemozgalom nő és fokozódik. A titóistáknak semilyen eszközzel nem sikerül megfékezni, megsemmisiteni a békeharcot.

Köztudomásu, hogy Tito saját népével áll háboruban és a nép ellen háboruzni biztos vereséget jelent. A jugoszláv nép békét akar és kész harcolni ezért a békéért. Senkinek sem fog sikerülni távoltartani a jugoszláv népet a többi békeszerető népektől és haladó erőktől, amelyek a békéért harcolnak. Az igazság az, hogy a jelenlegi jugoszláv kormány szembeszáll a jugoszláv nép érdekeivel és törekvéseivel.

A békét meg lehet menteni

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK HALADÓ PÁRTJA ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK HATÁROZATA

NEW-YORK. — (Agerpres.) A TASS jelenti: Az Egyesült Államok Haladó Pártjának országos bizottsága határozati javaslatot fogadott el, amelyben követeli a koreai viszály békés rendezését, valamint a német kérdéssel kapcsolatos egyezmény kidolgozására a négy nagyhatalom értekezletének összehivását. Ez a határozat, amelynek cime „Előzzétek meg a harmadik világháborut", a többi között ezeket mondja: A legfőbb nézeteltérések békés rendezésének megkönnyitése céljából követeljük a következő szükséges kiegészitő intézkedések megtételének alkalmazását: 1. A Kinai Népköztársaság bevonását az Egyesült Nemzetek Szervezetébe abból a célból, hogy törvényes joga legyen a 475 milliós kinai népet képviselni. Ez megnyitná az utat a Távolkelet kérdéseinek általános rendezése felé. 2. A négy nagyhatalom, az Egyesült Államok, Nagybritannia, Franciaország és a Szovjetunió értekezletének összehivását a német kérdéssel kapcsolatban, amely értekezlet lehetőséget nyujtana az európai kérdések békés rendezésére.

Ujból felhivással fordulunk az Egyesült Nemzetek Szervezetéhez annak érdekében, hogy jusson megegyezésre az atomfegyver és az összes tömegirtó fegyverek használatának betiltását illetőleg, ugy ahogy azt a nemzetközi Vöröskereszt az összes országok kormányainak javasolta s amely javaslatot az összes országokból száz és százmillió ember támogatta.

Késő van, de a békét még meg lehet menteni! Felhivjuk az összes amerikaiakat, tekintet nélkül arra, hogy más kérdésekben nézeteltéréseik vannak, egyesüljenek és követeljék Truman elnöktől: bombák helyett, békét!"

A koreai hadihelyzet

(Agerpres.) A TASS közli: A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság néphadserege főparancsnoksága december 5-i jelentése közli, hogy a néphadsereg egységei az összes frontszakaszokon sikeres hadmüveleteket hajtanak végre az amerikai és délkoreai csapatok ellen.

Az Anzsutól délre lévő körzetben az ellenség a néphadsereg egységeinek nyomására Phenjan felé vonul vissza.

Hamhyntól északra a néphadsereg egységei ugyanazokban az állásokban tevékeny hadmüveleteket hajtanak végre.

A keleti partvidéken az amerikai és koreai csapatok a néphadsereg egységeinek nyomására kivonultak Hesandin és Ranan városokból és déli, délkeleti irányban 45—50 kilométernyi távolságra vonultak vissza.

Nem kell követnünk MacArthurt őrültségében

— MONDJA A REYNOLDS NEWS ATTLEEHEZ INTÉZETT ÜZENETE

LONDON. — (Agerpres.) A TASS jelenti: Reynolds News a következő üzenetet intézte Attleehez Washingtonba való utazása alkalmából:

„Önnek meg kell mondania Trumannak: Nagybritannia azt hiszi, hogy az amerikai kormány nem ellenőrzi kellőképpen MacArthurt. Nagybritanniában nagyon elterjedt az a nézet, hogy MacArthur veszélyes politikát folytat, amely jóval tulépi az ENSz keretében hozott határozatokat. Meg kell mondania Trumannak, hogy a koreai háboru és a Kinai Népköztársasággal való háboru veszélyét el lehetett volna háritani, hogy ha az amerikaiak nem ellenezték volna a Kinai Népköztársaság központi kormányának meghivását az ENSzbe. Önnek emlékeztetnie kell az elnököt, hogy a Formozával szemben alkalmazott zárlat, valamint Korea területének egészen a Yalu folyamig terjedő megszerzésére tett kisérlet, a kinaiakat arra a meggyőződésre késztette, hogy imperialista támadást terveznek ellenük."

A lap felhivja Attlee figyelmét, hogy „a legerőteljesebben követeljen teljes biztositékot arra nézve, hogy az atombombát nem használják."

A lap ugyanakkor közli Brailsford „Nem kell követnünk MacArthurt őrültségében" cimü cikkét. A szerző igy ir: „Nagybritannia határozatot hozott, hogy nem hagyja magát bevonszolni egy Kina ellen irányuló háboruba. Miután elemzi MacArthurnak Korea, Formoza és a Kinai Népköztársaság elleni akcióit, a szerző leszögezi: „MacArthur őrültsége egy harmadik világháboru küszöbéig vitt el bennünket. Reméljük, hogy Attlee végetvet ennek a gonosz őrültségnek, még ha csapataink Koreából való kivonásával kellene is fenyegetőznie. Ha — irja a lap — türjük, hogy Li-Szin-Man, Bao Daj és Csang-Kaj-Sek korrupt, gonosztevő rendszereinek támogatásába vonjanak bennünket, ellenünk fordulnak majd kezdetben Ázsia összes népei, később pedig az egész világ szines népei. Egyetlen jóérzésü ember se hiheti, hogy Nagybritannia, Franciaország és Németország dolgozóit bekényszeritheti ilyen akcióba. Munkásmozgalmunkat megsemmisitő csapás fogja érni, ha hallgatólagosan beleegyezünk abba, hogy ezt az amerikai politikát ránk kényszeritsék. Minden szerencsétlenségünk valódi oka az, hogy az amerikaiak visszautasitották a Kinai Népköztársaság központi népi kormányának elismerését és képviselőinek a Biztonsági Tanácsba való bevonását.

A szovjet példa cselekvésre ösztönzi Létai Irént

Várfalva dombra épült. Oda, ahol a havasalji hegyek belesimulnak Aranyosszék dusan termő sikságába. A domb oldalán egyszerü csinos kis házban lakik Létai Irén, szegényparasztleány, a várfalvi dolgozók egyik választottja. Lakásába sokan bekopognak. Nemcsak a falubeliek, de a szomszédos községekből is jönnek az emberek, s annyi kérdéssel halmozzák el, hogy Létai Irén alig győzi a válaszadást.

— Merre jártál, mit láttál, milyen ott az élet? Milyenek a kolhozok? Igaz, hogy olyan szép Moszkva? — hangzanak a kérdések, s Létai Irén mindegyikre válaszol.

Létai Irén kint járt a Szovjetunióban. A parasztküldöttség tagjai között bejárta a messzi szovjet tájakat. Sokat látott, tapasztalt.

A dolog ugy kezdődött, hogy augusztus végén elvtársak jöttek Tordáról. Egy ideig elbeszélgettek vele, s mielőtt elmentek, közölték, hogy készülődjön, mert rövidesen a Szovjetunióba utazik.

A küldöttek Bukarestben gyültek össze. Kétszázharminc dolgozó földmüves, az ország minden részéből.

Egy vasárnap délután indultak el. Másnap hajnalban érkeztek Unghenibe, a határállomásra.

A szót adjuk most át Létai Irénnek. Üljünk melléje, az asztal köré, a csinos várfalvi házban.

UKRAJNÁN KERESZTÜL

Létai Irén jegyzeteket vesz elő — olyan sok mindent látott, hogy fel kellett jegyeznie — s feleleveniti utiélményeit. Szavait nagy élmények láza füti.

— Ungheniben szovjet vasutra szálltunk át. Ez volt az első élmény számunkra. Nagyon szépek a szovjet vonatok. Itt kaptunk reggelit is. Vagy hat félét, finomabbnál finomabb ételeket.

— Dél felé indultunk tovább. Gyönyörü szépen megmüvelt szántóföldek között, gondozott erdők mentén, csodálatosan szép városok és uj falvak mellett robogtunk két nap és két éjszaka, Moszkva felé.

— Már a vonatról csodálatos dolgokat láttunk. Kolhozföldeken haladtunk keresztül. Vascsövek nyultak be mélyen a területek felé. A csövekből apró lyukakon keresztül, mint az eső, ugy csorgott a viz a földekre. Ilyen és csatornás öntözőberendezéseket láttunk mindenfelé. A szovjet emberek a tudomány segitségével legyőzik a szárazságot.

MOSZKVÁBAN

Egy pillanatra megáll a beszéddel, gondolkozik, hogy még mit mondjon a Moszkva felé vezető utról. Sok még az elbeszélni való, rátér az érkezés pillanataira:

— Nagyon szép volt — mondja, — nagyon sokan jöttek fogadásunkra. Az állomástól gyönyörü gépkocsik repitettek a városba.

— A „Metropol" szállóban laktunk. Tökéletes kényelemben. Két napot töltöttünk Moszkvában. Megnéztük a várost, a hatalmas üzemeket, épitkezéseket. Gyönyörködtünk a földalatti vasut ezerszinü, márványból készült várótermeiben. Meglátogattuk azt a muzeumot is, ahol Sztálin elvtársnak, születésnapjára küldött ajándékokat helyezték el. Felfedeztem ott a szomszédos Torockó község dolgozóinak ajándékát, a pompás népviseletbe öltöztetett babapárt. Láttam azt a három és fél méter magas kristályvázát, amit Leningrád dolgozói küldöttek s egy hetven négyzetméteres szőnyeget, amit az örmény asszonyok készitettek. Képeket szőttek bele, eseményekről, Sztálin elvtárs életéből.

ÖNTÖZŐCSATORNÁK A SIVATAGBAN

Létai Irén jegyzeteiben lapoz. A sürü sorokkal teleirt füzetből feleleveniti emlékeit:

— Moszkvai látogatásunk második napján délután a földmüvelésügyi minisztériumban rendeztek fogadást tiszteletünkre. Este összegyültünk, csoportokat alakitottunk. Üzbekisztán, Georgia, Kazahsztán és Kirgizia tájaira mentünk.

— Én a csoportommal Üzbekisztánba mentem. Kazahsztánon utaztunk keresztül. Mindenütt jól müvelt gyapotföldek, gyumölcsösök, gondozott legelők terültek el. Beszéltem egy kazah kolhozparaszttal, aki elmondotta, hogy a cárizmus idején ezeken a területeken homokpuszták voltak. A szovjet rendszer a dicsőséges Bolsevik Párt utmutatásai nyomán öntözőcsatornákat létesitett, védőerdősávokat ültetett, megkötötte és termővé alakitotta a földeket.

— Fergana mezőváros közelében — a sivatag határán — láttam egy öntözőcsatornát. A csatorna kétszázhetven kilométer hosszu, s nagy kiterjedésü területet öntöz.

— Hat kolhozt, egy szovhozt és egy traktorállomást látogattunk meg. A traktorállomáson villanyárammal hajtott gépeket láttunk. A traktoristákkal rádióállomás segitségével tart összeköttetést a központ.

— Fergana közelében meglátogattuk a „Sztálin" kolhozt. Itt állattenyésztéssel és gyümölcstermeléssel foglalkoznak. Soha nem láttam még olyan szép teheneket, mint itt.

EGY KOLHOZPARASZT EGYÉNI GAZDASÁGÁBAN

Létai Irén rövid szünetet tart. Nem fáradt el a beszédtől, hiszen a szivből jövő szó nem fáraszt. Csupán válogatja, hogy a látottak közül még miről beszéljen. Csakhamar megtalálja a további fonalat:

— Nagyon érdekelt a kolhozparasztok családi élete. Bementünk az első házba, ami utunkba akadt. A ház gazdája, Baborev Gyabor, szivesen fogadott. Előbb egyéni gazdaságát mutatta meg. Tehene, borja, hizódisznója és rengeteg majorsága van.

— Azután beléptünk a házba. Elámultam. A padlót és a falakat perzsaszőnyegek boritották. Az ágyat is megnéztem, nyolc selyempaplant számoltam meg benne. Rengeteg ruha lógott körben a szobában. Ott kiakasztják, az a szokás. Bent a szobában rádió szólt, a konyhában az asszony éppen vasalt, villannyal.

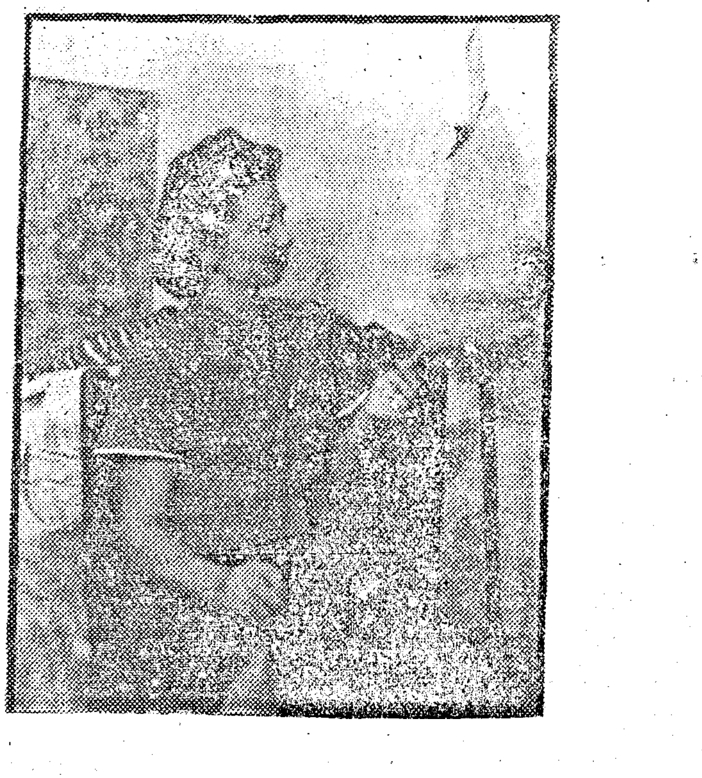

— Megfigyeltem, s a kolhozban nem láttam egyetlen mezitlábas, vagy rossz cipőjü embert sem.

— A tolmács segitségével hosszasan elbeszélgettünk a házigazdával. Ő rólunk, én az ő életükről kérdezősködtem. Boldog életük van a szovjetparasztoknak.

— Tiz napot töltöttünk az üzbék kolhozparasztok között. Azután visszatértünk Moszkvába, onnan haza.

— Sokat láttam, sokat tanultam. Minden erőmmel a szocializmus felépitését kivánom előmozditani a mi hazánkban.

Létai Irén szavai határozottan csengenek. Látta a nagyszerü szovjet példát. További cselekvésre ösztönzi.

sz. gy.

Levelezőink irják:

Hatalmas lelkesedéssel a békére, hazánk felvirágoztatására szavaztak a dolgozók

FELVINC. — Már a kora hajnali órákban gyülekezni kezdtek a község dolgozói a szavazókörzet előtt. Reggel öt órakor egy lelkes agitátor csoport zenés ébresztővel vonult végig a község utcáin. A felvonulókhoz egyre többen és többen csatlakoztak, akik a választókörzet előtt álltak és azok, akik oda siettek. Ilyen ünnepélyes nyüzsgés még soha nem volt Felvincen. Szólt a zene s lelkesen tüntettek a felvonuló tömegek. Éltette a békét, a Román Munkáspártot, a Szovjeuniót, a béke hatalmas bástyáját és annak nagy vezetőjét, Sztálin elvtársat. Éltették a néptanácsot.

Reggel hat órakor kezdődött a szavazás, ami a legnagyobb rendben folyt. Az emberek türelmesen vártak sorukra, mindenkinek ragyogott az arca az örömtől. Valamennyiünket eltöltött az a tudat, hogy szavazatunkkal a békeharcot és a Román Munkáspárt vezette dolgozók épitő munkáját erősitjük.

Schönauer József

ECKEN-TELEP. — Már hajnali 4 órakor lámpafény gyult községünk házaiban. Nagy volt a készülődés. Valamennyi ecken-telepi dolgozó örömmel várta december 3-át. Ifjak, lányok, férfiak, asszonyok s az idősek is már korán összegyültek a szövetkezet előtt s onnan indultak el hosszu menetben, vörös és nemzeti szinü zászlók alatt Ludasra, a választókörzet felé. A faluban nem maradt egyetlen szavazati joggal rendelkező dolgozó sem. Valamenynyien hatalmas lelkesedéssel tettek eleget hazafias kötelességüknek. Amig a falu dolgozói a választáson voltak, addig otthon Ecken-telepen az Ifjumunkás Szövetség 18 éven aluli tagjai vigyáztak a falu rendjére. Azoknál a családoknál, ahol kisgyermekek voltak, 18 éven aluli lányok ügyeltek rájuk. Községünk minden dolgozója boldogan adta szavazatát a békére, a jólétre, a NDF jelöltjeire.

Orosz Lajosné

NAGYENYED. — December 3-án már reggel hat órakor hatalmas tömeg gyült össze a szavazókörzetek helyisége előtt. Szavazatával mindenki elsőnek akart hozzájárulni a Népi Demokrácia Frontja jelöltjeinek megválasztásához. A dolgozók fegyelmezetten várták, hogy az urnák elé léphessenek. A szavazás valamennyi körzetben gyorsan ment. A választások előkészületei során végzett jó felvilágositó munka eredménye, hogy minden szavazó tudta, mi a kötelessége.

Egész nap lelkes munkás, katona és diákcsoportok járták a zászlódiszbe öltözött várost, éltették a Román Munkáspártot, a Szovjetuniót, a békét, a néptanácsot s kulturmüsorokkal szórakoztatták, lelkesitették a választókörzetek előtt sorukra váró dolgozókat.

Elekes Zoltán

KOLOZSVÁR. — Még sötét volt, mint éjszaka. Máskor ilyenkor csend és nyugalom honolt az utcákon. Azonban december 3-án már reggel 5 órakor hangos csoportok siettek a szavazókörzetek felé. A Bolyai Tudományegyetem történelem, földrajz és filozófiai karának agitátorai is valamennyien összegyültek a CFR pártszervezet székháza előtt. Innen indultak csoportokra oszolva a város különböző kerületei felé. Bejárták az utcákat, énekszóval és jelszavakkal költögették a dolgozókat. De nem kellett nagy biztatás. Percek alatt már hosszu sorok gyültek össze a szavazókörzetek előtt. Az agitátor csoportok azonban az ébresztő után sem pihentek. A választókörzetek előtt összegyült dolgozókkal beszélgettek. Felvilágositó munkát végeztek. Utánuk ők is csoportosan járultak az urnák elé s bizalommal szavaztak a Népi Demokrácia Frontja jelöltjeire. December 3-a örökre emlékezetes ünnep marad valamennyiünk számára.

Csia Ernő

A selejt ellen csak szervezetten lehet eredménnyel harcolni

Mialatt a gépek ontották magukból a hófehér gyolcsot, — mint diákok vizsga után — kiváncsiskodtak, tudakolták egymástól a szövőnők, hogy melyikük hol és hány órakor szavazott. — Te kivel voltál együtt.. a kislányod is szavazott?... S az eltelt napnak száz meg száz változata, képe jelent meg percek alatt a zakatoló gépek között. Valamennyien átélték ujra december 3-át, a néptanácsválasztások napját. A szövőgépek gyorsaságától elkáprázva, akaratlanul is szabadjára engedték gondolataikat, amelyek eggyé váltak a vetélő fonalával: mindkettő a jövőt, gyermekeik jövőjét jelenti.

Gyorsan telt az idő. A gépek ütemes zugása egybeolvadt a szomszédtermek zajával. A gépszijak gyors kigyókként, mohó sebességgel forogtak, életet adva a gépeknek. A vetélők minden cikázásával a vászon soronként, centiméterenként, méterenként nőtt. — Csak nőjjön, nőjjön — gondolták a „Breiner Béla" üzem szövőnői, — hadd legyen a dolgozóknak minél több ruhájuk . . . S a gépekből december 4-én, akárcsak a választások előtti napokon, tisztán, vigan, sietve ömlöttek a méterek százai. A nyilvántartó lapon a norma vonala messze elmaradt, mert a munkásnők ügyes kezei

MINDUNTALAN TULHALADTÁK A NORMÁT

Weisz Adolf észre sem vette, hogy elszaladt az idő. Már háromnegyed kettő és két órára szervezték a villámgyülést. Vajjon hogyan fogadják majd munkatársai javaslatát... Nem sokat gondolkozhatott. A hosszu teremben elült a szövőgépek zaja. Mindenki a pucolóterem felé sietett. Weisz röviden elmondta mi a terve: a termeléssel szépen haladnak, a minőséggel is jól állnak. Különösen most a néptanácsválasztások tiszteletére lényegesen megjavult a minőség. Az előállitott áru 99.71 százaléka elsőosztályu lett. Ez az eredmény azonban nem állandó.

— Ha már ennyire felverGődtük magunkat az utolsó három hétben, nem szabad visszaesnünk. A selejt ellen

CSAK SZERVEZETTEN TUDUNK HARCOLNI.

Ezért azt javasolom, — a szovjet szövőnők példájára — alakitsunk minőségi brigádot. — Majd részletesen mindent elmondott hogy miként gondolja a brigád megszervezését és mik lennének az uj feladatok.

A fokozottabb ellenőrzés és egy-két kisebb változtatás, észszerüsités gondolata nem hatottak idegenül a hallgatókra. Néhány héttel ezelőtt már egy üzemi gyülésen feldolgozták azt a brosurát, amelynek alapján a fiatal technikus elhatározta, hogy itt az üzemben is megszervezi a brigádot. A brosura egy sztahánovista brigád minőségi harcáról szól, amely hiven tükrözi a szovjet technika csodálatos vivmányait s a szövőnők fejlett munkamódszereit.

A munkásnők között élénk vita keletkezett. Egyesek ugy látták, hogy az ő munkakörülményeik között nem alkalmazhatók azok a fejlett munkamódszerek amelyeket a szovjet szövőnők alkalmaznak. Káli Lujza azonban, aki már néhány hét óta

100 SZÁZALÉKOS MINŐSÉGET TERMEL

megvalósithatónak látta a javaslatot.

— Mindent megpróbálunk. Idei tervünk egyik fő célkitüzése éppen a minőség megjavitása. S ha a tervet valóban teljesiteni akarjuk, a minőségre is nagy gondot kell forditanunk.

— lelkesedett Toroczkai Anna, aki négy gépen dolgozik és mégis elsőosztályu munkát végez. Kiállásában még volt valami: néhány évvel ezelőtt ő tanitotta meg a fiatal mestert, hogyan vegye kezébe a vetélőt, hogyan kezelje gépét. S most örült, hogy tanitványa mekkorát fejlődött. Már nemcsak saját munkájára, hanem már a többiekére is gondol — brigádokat szervez.

A vitát be kellett fejezniök, az előirányzott félóra letelt. A brigád megalakult. Tizenegy személy lépett be és 24 gépre terjed ki a brigád. Cél: az elért minőség állandósitása.

A szövőgépek ujra hevesen zakatolni kezdtek. Toroczkai Anna lehajolt s összeszedte a gépek mellett lehullott gyapotszálakat: — vigyázni kell a hulladékra — gondolta magában — ha

A NÉPTANÁCSVÁLASZTÁSOK TISZTELETÉRE 500 MÉTER

dokkvásznat tudtunk megtakaritani november hónapban, Sztálin elvtárs születésnapjára megduplázhatjuk.

— Tyü, ezt el is felejtettem emliteni a gyülésen — mérgelődött magában s az uj brigádvezető felé intett. Az nem vette észre. Angi Julia ifjumunkásnő gépét figyelte. Angi alig öt hete dolgozik gépen s máris normán felül termel. A brigádvezető csak állt s figyelte, amint a gép bőséges, fehér hullámokban ontotta a fehér vásznat s utját a szövőgépek halk, ütemes zonája kisérte ...

A második arcvonal mögött

V. SZOBKO NÉGYFELVONÁSOS SZINMŰVÉNEK BEMUTATÓJA A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI MAGYAR SZINHÁZBAN

Az imperialista fenevadakat jól ismerjük tetteikből és mindama találó jellemzések alapján, amelyeket Lenin és Sztálin, a szovjet sajtó és a világ haladószellemü irói és ujságirói adtak és adnak róluk. Korea földigrombolt városai, a Marshall-terv igája alatt nyögő országok népeinek nyomora saját kijelentéseik és kannibáli magatartásuk eléggé beszédesen győzik meg a világ népeit arról, hogy ahová ezek az emberi fenevadak beteszik a lábukat, ott rombolás, erkölcsi szenny, kétségbeesés és gyülölet burjánzik.

Mégis, ha müvész, mégpedig szovjet müvész formálja meg alakjukat, magánemberi vonatkozásaikkal együtt, tipussá alakitva őket és lényeges vonásaikat ragadva meg, drámai feszültségü cselekmény keretében hozza emberi közelségbe a minden emberségéből kivetkezett alakokat, feléjük áradó gyülöletünk és megvetésünk még erősebb lesz.

V. Szobkónak, a kiváló szovjet szinpadi szerzőnek a kolozsvári Állami Magyar Szinházban most bemutatott darabja „A második arcvonal mögött" éppen azért hatásos és szinvonalas alkotás, mert közvetlenül a gátlásnélküli családi viszonyaikban mutatja be azokat az angolszász imperialistákat, akik már a második világháboru alatt (és azelőtt is) népárulók és hazaárulók voltak, akiknek a háboru épp olyan üzlet, mint a kaucsuk eladás, vagy a lánykereskedelem, s akik „szövetségesnek" is hitványak, mert nem a fasizmust gyülölik, amelynek leverésére országaik dolgozó népe hadbaszállt, hanem a fasizmus diadalmas legyőzőiben, a szovjet emberekben látják ellenségüket.

Szobko kiváló dramaturgiai érzékét és szinpadi termelő tehetségét bizonyitja, hogy olyan történetet, olyan szinpadi cselekményt tudott a darabjában valószinüsiteni és elhihetővé tenni, amelynek keretében kitünően ábrázolt tipusokon keresztül két világ ütközik meg egymással. Tanja Jegorova orosz pilótalány, aki egy franciaországi koncentrációs lágerben megmenti Crosby angol nagytőkés lányának Gennek az életét, a partraszállás után, a második arcvonal mögött M. Crosby londoni házába kerül. A szovjet embert jellemző nyiltsága természetesen első pillanattól kezdve nincsen inyére angol vendéglátóinak. De a polgári képmutatás mindaddig az udvariasság álarcába öltözik, mig osztályérdekei nem forognak kockán. Kiderül azonban, hogy nagyon is kockán forognak. És mert Crosbyék attól tartanak, hogy Tanja Jegorova a maga „kérlelhetetlen" meggyőződésével veszélyeztetheti piszkos és feneketlenül aljas osztályérdekeit, a szivélyes vendéglátóból hóhérokká és pribékekké válnak: a londoni amerikai fogolytáborba juttatják leányuk megmentőjét. Kiderül az is, hogy a kapitalista világban erkölcsnek, szerelemnek, barátságnak, életnek és halálnak egyetlen fokmérője van: a mások vérén és verejtékén szerzett vagyon, a pénz. Semmi más nem számit.

Hatalmas konfliktus az, amely Szobko darabját feszültté, drámaivá teszi. A magasrendü szovjet erkölcsiség ütközik meg benne, a rothadó imperialista kapitalizmus világával. Természetes, hogy a magasabbrendüség győz, mert ennek kell győznie világviszonylatban épp ugy, mint a személyes konfliktusok területén. A szovjet szerző emberábrázoló müvészetének külön értéke, hogy meggyőzően tudja bemutatni a kapitalista környezet romboló hatását azokra az alapjábanvéve jóhiszemü emberekre is, mint a darabban szereplő Crawford angol repülőfőhadnagy és Crasbyné, a Gibbson-féle amerikai gengsztereket gyülölő angol asszony.

*

A kolozsvári Állami Magyar Szinház ideológiai és müvészi szempontból sziuvonalas előadásban hozta szinre a darabot. Annál inkább figyelemreméltó ez, mert a darabot egy fiatal rendező, Szijgyártó Sándor rendezte. Kéki Erzsébet segédrendező közremüködésével. Szijgyártó Sándornak ez volt első önálló rendezése.

A darab központi alakját, Tanja Jegorovát Koós Zsófia személyesitette meg. Alakitása komoly értéket jelent: nem külsőségekkel, hanem elmélyültséggel tette hitelessé a nagyszerü szovjet lány alakját. Alakitása komoly eredmény ama küzdelemben, amelyet szinházaink és szinészeink a szovjet hősök sikeres ábrázolásáért folytatnak. Hasonlóképpen sikeres volt Senkálszki Endre alakitása Markov szovjet őrnagy szerepében. Szentes Ferenc szovjet katonája meggyőző és rokonszenves volt. Crosby, az angol üzletember szerepében Ditrói Puskás Béla realista játékával ismét bizonyságot tett fejlődőképességéről. Crosbyné bonyolult alakját Finna Márta kidolgozott játékkal tette valószinüvé. Alakitása még sikeresebb lett volna, ha Crosbyné érzelemvilágát közvetlenebbül tudta volna kifejezésre juttatni. Gen romlott, gonosz egyéniségét Bara Margit gesztusokkal és arejátékkal igyekezett kifejezni s ha ezt a törekvését nem koronázta megfelelő siker, ebben nagy része van annak, hogy ismétlésekbe beesájtkozott, régebbi szerepeinek jellegzetességeit vitte bele ebbe a szerepébe is. Gen gonoszsága tulságosan hideg és szenvedélytelen volt ahhoz, hogy hiteles lehessen. Igen jó volt Halász Géza alakitása, aki Crawford pilótafőhadnagy ellentétekből álló alakját találóan ábrázolta és jól érzékeltette az angol középosztály, pontosabban a feltörekvő angol kispolgárság ingatagságát, a pénz hatalmával szembeni erkölcsi megbizhatatlanságát. Sarlai Imre Gibbsonja erőteljes, de kissé tulságosan is nyers és brutális volt. Ezek a „nagystilü" gengszterek sokkal cinikusabbak, sokkal inkább „világfiak", mint kispolgárok.

A rendezés legkevésbbé a láger-jelenetek feladataival tudott megbirkózni. Ugy az első, mint a negyedik felvonás lágerképe elmosódott volt. Az első felvonásban Török József realista alakitása volt elismerésre méltó. Felszeghy Mária, aki egy kápónőt játszott, sem hangban, sem magatartásban nem tudta elővé tenni ennek a női fenevadnak az alakját.

A bemutatót dolgozó közönségünk nagy szeretettel fogadta. Az előadás méltó volt ahhoz a naphoz, amelyen dolgozó népünk szavazataival hitet tett népi demokráciánk, a Párt és a nagy Szovjetunió mellett. (x)

A választási bizottságok gondoskodtak arról, hogy a betegek is szavazhassanak. Képünkön a kolozsvári állami kórházban a szavazás menetét mutatjuk be.

SPORT

A RNK NŐI ÉS FÉRFI ASZTALITENISZ JÁTÉKOSAI NAGY SIKERREL SZEREPELTEK A BOLGÁR NÉPKÖZTÁRSASÁGBAN

BUKAREST. — A Román Népköztársaság asztalitenisz versenyzői a napokban tértek vissza Szófiából, ahol nemzetközi versenyen vettek részt. A RNK szineit Angelica Rosenau, Szász, Kolozsvári Sári, Reiter és Siclovan, a csehszlovák szineket Tokar, Tereba és Fürsztova, mig a bolgár szineket Sztojanov, Szivácsev és Vladkova képviselték. A nagy nemzetközi versenyen a férfi egyesben a csehszlovák Tokar, mig a női egyesben a román Angelica Rosenau győzött Szász Sári előtt. A verseny után a RNK játékosai bemutató mérkőzést játszottak a nagyobb szófiai üzemekben és gyárakban, majd hazafelé jövet a bulgáriai Sztálinvárosban (Várna) és Russzcsukban tartottak igen nagyérdekü bemutatót, ahol a dolgozók mindenütt nagy ünneplésben részesitették a román versenyzőket.

A legjobb román versenyzők részvételével szombaton és vasárnap Nagyváradon rendezik meg a RNK kupa asztalitenisz bajnokságainak döntőit, melyen a bukaresti játékosokon kivül a kolozsvári, marosvásárhelyi, temesvári, aradi, szatmári és galaci játékosok is résztvesznek.

UJ ÖSSZEÁLLITÁSBAN ÁLL KI VASÁRNAP AZ EGYETEMI CSAPAT

KOLOZSVÁR. — A két éves fennállását ünneplő KESE együttese, vasárnap a bukaresti Partizanul elleni mérkőzésén uj összeállitásban áll ki. Az egyetemiek csatársorában játszani fog Kovács IV. István, a Lokomotiva volt kitünő csatárjátékosa is. A két csapat egyébként a következő összeállitásban áll ki:

KESE: Szoboszlai — Joanovici, Taranu — Mihut, Luca, Tandreu — Munteanu, Kovács IV., Zahan, Kovács V., Avram.

Partizanul: Stamate — Dragan, C. Marinescu — Pepelea, Petrescu, Simionescu — Oana, Fatu, Neagu, Flamaropol, Alexandrescu.

HAT CSAPAT RÉSZVÉTELÉVEL RÉPLABDATORNÁT RENDEZNEK VASÁRNAP

délelőtt 9 órakor Kolozsváron, a 2. számu fiusikola Kinizsi Pál-utcai tornatermében.

Szinház – Mozi – Opera

ÁLLAMI MAGYAR OPERA:

Vasárnap, december 10-én este 8 órakor: **A windsori vig nők.** Jegyek sorozatszáma: 227.

ÁLLAMI MAGYAR SZINHÁZ:

Pénteken, december 8-án este 8 órakor: **A második arcvonal mögött.** (Másodszor.) — Minden jegy elfogyott.

MOZI

„NÉPMOZGÓ" (POPULAR): **A hazafi.** I. rész. Előadások kezdete: pontosan 3, 5, 7 és 9 órakor.

„MUNKÁS" MOZGÓ: **A tavasz. Az örök szerelem himnusza.** Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné. — Következő müsor: **Z 8 osztály.**

„CAPITOL" MOZGÓ: **Találkozás az Elbánál.** Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

„URÁNIA" MOZGÓ: **Találkozás az Elbánál.** Előadások kezdete: 4, 6, 8 és 10 órakor. Vasárnap délelőtt fél 12 órakor matiné.

„VÖRÖS CSILLAG" MOZGÓ: **A hazafi.** I. rész. Előadások kezdete: 4, 6, 8 órakor.

„UJ IDŐK" MOZGÓ: **Román hiradó — Szovjet hiradó — Elvarázsolt erdő.** szines rajz. — **Alexandrov-együttes.** 3 felvonás.

„MAXIM GORKIJ" MOZGÓ: **Az arany kulcsocska.** December 8-án és 9-én. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„VÖRÖS CSILLAG" ÉS „NÉPMOZGÓ" (POPULAR)

bemutatják a Sovromfilm alkotását:

A HAZAFI

cimü nagyszabásu 2 részes szovjet filmet. Főszerepben: A. Horava, S. Bagasvili és V. Andjaparidze. — I. rész: december 9—december 15-ig. II. rész: december 16—december 22-ig. Előadások kezdete: Népmozgóban pontosan 3, 5, 7 és 9 órakor. „Vörös Csillag" mozgóban: 4, 6 és 8 órakor.

A CONSTRUCTORUL Szövetkezet

1950 december 9-én, szombaton este fél 9 órai kezdettel a Fások Szakszervezete Dimitrov (volt Karolina-téri helyiségében

MÜSOROS TÁNCESTÉLYT

rendez, amelyre Kolozsvár dolgozóit szeretettel meghivja.

Kitünő zene. Izletes büffé Tánc reggelig

VESZÜNK TELJESEN ÜZEMKÉPES IRÓ- ÉS SZÁMOLÓGÉPEKET. — Ajánlatokat a SERVICIUL REGIONAL DE MATERIALE CFR. Kolozsvár, Horea-ut 2 szám alá kérünk.

„HIGIENA" KISIPARI TERMELŐ SZÖVETKEZET

Kolozsvár. December 30-utca 12

Férfi fodrászüzletek:	Női fodrászüzletek:
Mócok-utja 90	Szabadság-tér 17
Szabadság-tér 2	Molotov-utca 6—8
Szabadság-tér 29	Puskin-utca 2
Molotov-utca 49	Dózsa György-utca 3
Stefan cel Mare-tér 10	Kossuth Lajos-utca 1
Budai Nagy Antal-utca 57	Horea-ut 6
Pata-utca 90	Heltai-utca 5
Széchenyi-tér 29	
Dózsa György-utca 37	
Szent György-tér 5	
Jókai-utca 7—9	

Közlemények

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS. Mérsékelt délkeleti szél, változóan felhős, párás idő, helyenként eső. A hőmérséklet nem változik lényegesen. Egész Erdélyben enyhe idő.

* HALÁLOZÁS. Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **Engiurliu Sebestyén** városi főkönyvelő 1950 december 6-án, 56 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése december 8-án, pénteken délután 3 órakor lesz a házsongárdi temető halottas csarnokából.

R.P.R. Judecatoria Populara Rurala Ardud. Dosar Nr. 1875—1950. CITATIE. **Pop Maria** nasc. Margit este citata la aceasta judecatorie, sediul secundar Crai Dorolt, pe ziua de **14 Decemvrie 1950 ora** 8 a. m. cu mentiunea la interogator in procesul intentat de catre reclamantii Pop Terezia si sotii pentru proprietate. In caz de neprezentare se va judeca conform legii. Judecator: (ss) Dr. Ig. Micu. Grefier: (ss) I. Soimosan.

APRÓHIRDETÉS

ELVESZETT 2 éves mangalicakoca. Megtalálója jutalomban részesül Biránál, Berek-utca 41 szám alatt. — **CSÉPLŐGARNITURA** — jó állapotban — sürgősen eladó. Garibaldi (volt Előd)-utca 14. — **FEKETE, NŐI TÉLIKABÁT** perzsagallérral, kis termetre eladó. Cim a kiadóban. — **ELVESZETT EGY FÉL NŐI CIPŐ,** a Vörös Hadsereg-utja—Tóközi- és Olt-utca vonalon. Megtalálója jutalomban részesül Olt-utca 13 szám alatt. — **4 LÁMPÁS „TELEFUNKEN" RÁDIÓ,** nagy utazóláda eladó. Ciordas (volt Lehetl)-utca 13. a/ó 4. — **EGY SZOBA, KONYHÁS LAKÁST** keresek megvételre. Özvegy Leilák Teréz. Paprutca 44. — **FUVAROST KERESÜNK** cser szállitására a gyár belterületén. Árajánlatokat a „Herbák János"-müvek szállitási osztályához, a 19. számu szobába kérünk. — **KÖRKÖTŐGÉPPEL BELÉPŐKET** tagoknak felveszünk. „December 30" Szövetkezet O. Josif (Szép)-utca 1. — **KÖZPONTI SZOBA, KONYHA,** fürdőszobás lakásomat — családi okok miatt — elcserélném hasonlóval. Gáz nem fontos. Cimeket „Gáz" jeligére a kiadóba kérek. — **ROLLOS IRÓASZTAL** eladó, Dézsma-utca 42, reggel 8—fél 10-ig.

A CAPITOL MOZGÓ

keres megvételre

egy darab 2.60x4 méteres, jó állapotban lévő **linoleumot.**

ROMÁN GYORSIRÓNŐT

ALKALMAZ

központi nagyvállalat. Ajánlatok „Stenografa" jeligére a „Világosság" kiadóhivatalába nyujtandók be

ÁLLAMI IPARI VÁLLALAT

keres szakképzett

TÜZOLTÓKAT

Jelentkezés iratokkal 14—16 óra között **„Armatura"-üzemben** Állomás-utca 19 szám

Világosság

Felelős szerkesztő: LAZAR JOZSEF

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet. Telefon: 15—35. — Kiadóhivatal: Molotov-utca 16. Telefon: 19—11. — Laptulajdonos: „Petőfi" Lap- és Könyvkiadó RT.

„Zorile" Intrep. Poligrafică de Stat Cluj Str. Brassai No. 7.

„Taxarea in numerar plătita conf. aprobării Nr. 225.491 din 1948."